

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-859
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.97/8/2021.

A tanács tagjai: Pulainé Dr. Horváth Hajnalka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bán János közbeszerzési biztos, Dr. Peleskey Viktória közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Szeiffert Gabriella felelős akkreditált közbeszerzés szaktanácsadó
(Budapest, Riadó u. 5.)

Az ajánlatkérő: Budapesti Közlekedési Zrt.
(Budapest, Akácfa u. 15.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Magyar Diána egyéni ügyvéd
(Budapest, Sas u. 1. II. em. 1.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: Emelő beszerzés 3 részben (EKR000717812019),
61.300.000.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet) 1. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó, a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 70. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatát.

A Döntőbizottság az ajánlatkérőt 1.200.000.-Ft, azaz egymillió-kettőszázezer forint bírság megfizetésére kötelezi.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell

elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Egyrészt az Innovációs és Technológiai Minisztérium, mint támogató, másrészt az ajánlatkérő, mint kedvezményezett között 2018. december 28-án támogatási szerződés jött létre, a kötelezettségvállalás azonosítója: ZP980001.

A támogatási szerződés az előzmények között rögzíti, hogy az 1179/2017. (IV. 7.) Korm. határozat és ezzel együtt a Kötöttpályás Járműgyártási Cselekvési Terv elfogadásával a Kormány egyetértett a nemzeti kötöttpályás járműgyártás hagyományaira, jelenlegi fejlesztéseire és eredményeire tekintettel az ágazat kiemelt fejlesztésének szükségességével a Magyarország újra-iparosítását célzó Irinyi Terv keretében. A Kormány a Millennium földalatti és a Fogaskerekű járműpark megújításának érdekében biztosít forrást a feladat elvégzésére.

A támogatási szerződés 2. pontja szerint a támogató 2.100.000.000.-Ft vissza nem térítendő támogatást nyújt a kedvezményezett részére a szerződés 1. mellékletét képező feladattervben részletezett, az Irinyi Tervben kiemelt ágazatként meghatározott járműiparon belül a Millenniumi földalatti és Fogaskerekű vasút új prototípusainak tervezéséhez.

A 2.4. pont szerint a támogatás intenzitása: 100%.

A 2.6. pont szerint a feladatok megvalósításának kezdési időpontja: 2018. december 17.

A 2.7. pont szerint a feladatok szakmai megvalósításának végső határideje: 2019. szeptember 30.

Az ajánlatkérő 2019. július 16-án kezdeményezte a támogatónál a támogatási szerződés teljesítési vég-határidejének a meghosszabbítását egy évvel, azaz 2019. szeptember 30. helyett 2020. szeptember 30-ra.

A támogatási szerződés 1. számú módosítására többszöri egyeztetés után 2020. február 24-én került sor, amelyben a felek a feladatok megvalósításának végső határidejét 2021. szeptember 30-ában határozták meg.

2. Az ajánlatkérő a 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése alapján a Kbt. Második Része szerinti felhívással induló tárgyalásos eljárást indított a bevezető részben meghatározott árubeszerzés tárgyában. A részvételi felhívás feladására 2019. június 17-én került sor, amely az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2019/S 116-285589 számon 2019. június 19-én jelent meg. A közbeszerzési eljárás lefolytatására az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (a továbbiakban: EKR) került sor, az eljárás hivatkozási száma: EKR000717812019.

A részvételi felhívás II.1.4) pontja szerint a rövid meghatározás:

„Adásvételi szerződés emelő beszerzésére, a következők szerint biztosítva a részajánlattétel lehetőségét:

1. rész: MFÁV kétoszlopos járműemelő beszerzése
2. rész: Fogaskerekű járműhöz vasúti járműemelő beszerzése
3. rész: Hidraulikus mobil emelőasztal beszerzése”

A részvételi felhívás II.2.7) pontja szerint a szerződés időtartama 12 hónap.

A részvételi felhívás II.2.13) pontja szerint a beszerzés nem európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos.

A részvételi felhívás IV.2.2) pontja szerint a részvételi kérelmek benyújtásának határideje 2019. augusztus 6. 10:00 óra volt.

A részvételi felhívás IV.2.6) pontja szerint az ajánlati kötöttség minimális időtartama 1 hónap volt az ajánlattételi határidő lejártától számítva.

A részvételi felhívás VI.3) További információk pontja szerint:

1. A tárgyalásos eljárás jogalapja: a 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése alapján ajánlatkérő alanyi jogon alkalmazza ezt az eljárás fajtát, mivel a jelen közbeszerzés során a Kbt. 6. § (1) bekezdés c) pontja szerinti ajánlatkérőnek minősül. Ajánlatkérő tárgyalni kíván a szerződéses és a műszaki feltételekről, a részvételi szakaszban kiadott műszaki leírás és szerződéses feltétele ennek megfelelően változhatnak.

14. Ajánlatkérő a Kbt. 87. § (6) bekezdése alapján fenntartja a jogot, hogy az első ajánlatok beérkezését követően dönthet úgy, hogy nem tart tárgyalást, hanem a benyújtott ajánlatok bírálatával és értékelésével fejezi be az eljárást.

15. Valamennyi órában megadott idő/határidő helyi idő szerint értendő. Jelen felhívás IV.2.6) pontjában meghatározott ajánlati kötöttség tényleges időtartama a Kbt. 87. § (4) bekezdés előírása szerinti annak kezdetétől számított 30 nap.

3. A közbeszerzési dokumentumokban az ajánlatkérő útmutatót, nyilatkozatmintákat, ajánlati ártáblázatot, adásvételi szerződéstervezetet, műszaki követelményeket bocsátott az ajánlattevők rendelkezésére.

4. A 2019. augusztus 6-i határidőig egyetlen gazdasági szereplő, a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. nyújtotta be részvételi jelentkezését a közbeszerzési eljárás mindhárom részére.

5. Az ajánlatkérő 2019. szeptember 19-én készítette el és tette közzé az EKR felületén az összegezést a részvételi jelentkezések elbírálásáról, mely szerint a részvételi szakasz mindhárom rész tekintetében eredményes volt, a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. jelentkező mindhárom részben megfelelt a részvételi felhívásban, a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

6. Az ajánlatkérő 2019. szeptember 23-án felhívta ajánlattételre a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-t, a részvételi felhívással megegyező feltételekkel.

Az ajánlattételi felhívás a III.1.2) pontjában az első tárgyalás időpontjaként 2019. november 6-án 10:00 órai időpontot adta meg.

A III.1.3) pontban az ajánlatkérő a tárgyalás lefolytatásának menetét és alapvető szabályait a következőképpen adta meg:

„Az ajánlatkérő a Kbt. 87. § (6) bekezdésében foglaltakra tekintettel az első körös ajánlatok bontását követően dönthet úgy, hogy nem tart tárgyalást, hanem a benyújtott ajánlatok bírálatával és értékelésével befejezi az eljárást – azaz fenntartja a lehetőséget

arra, hogy a szerződést az eredeti ajánlatok alapján, tárgyalások lefolytatása nélkül ítélje oda. A Kbt. 87. § (7) bekezdésében foglaltakra tekintettel kötelező végleges ajánlat benyújtása, amennyiben az ajánlatkérő nem él a Kbt. 87. § (6) bekezdésében foglalt lehetőséggel.

Ajánlatkérő a tárgyalások megkezdésekor ellenőrzi a tárgyaló feleknek a tárgyaláson való részvételre és a kötelezettségvállalásra szóló jogosultságát, és a jelen lévő személyt arra alkalmas iratai alapján azonosítja. (A tárgyaláson való részvételre, nyilatkozattételre és a kötelezettségvállalásra az Ajánlattevő – az ajánlatot, illetve a szükséges nyilatkozatokat az EKR-ben benyújtó ellenjegyző – cégjegyzésre jogosult képviselője, illetve az Ajánlattevő – az EKR-ben ajánlatot, illetve a szükséges nyilatkozatokat benyújtó – cégjegyzésre jogosult képviselője által aláírt, teljes bizonyító erejű magánokiratba, vagy közokiratba foglalt, a meghatalmazott aláírását is tartalmazó meghatalmazása alapján eljáró más személy jogosult.) A tárgyaláson nem tehet nyilatkozatot az, akinek a tárgyaláson való jelenlétre és/vagy kötelezettségvállalásra nincs felhatalmazása, illetőleg személyét a fentiek szerint hitelt érdemlően azonosítani, képviselőre jogosultságát igazolni nem tudja. Ajánlatkérő tárgyalni kíván a szerződéses és a műszaki feltételekről, a részvételi szakaszban kiadott műszaki leírás és szerződéses feltétele ennek megfelelően változhatnak. A tárgyalás helyszíne Ajánlatkérő székhelye: 1072 Budapest, Akácfa utca 15., III. emelet B303/b tárgyaló. Ajánlatkérő egy tárgyalási fordulót kíván tartani az Ajánlattevővel azzal, hogy ha egy tárgyalási forduló alkalmával nem sikerül valamennyi műszaki/gazdasági/szerződéses kérdést egyértelműen tisztázni, úgy Ajánlatkérő további tárgyalási napon – folytatólagos tárgyalás keretében – folytatja Ajánlattevővel a tárgyalásokat, melynek időpontja az adott napra vonatkozó tárgyalási jegyzőkönyvben kerül feltüntetésre. Ajánlatkérő egyebekben fenntartja a jogot, hogy a tárgyalást felfüggeszthesse, illetőleg legfeljebb egy alkalommal elhalaszthassa. Ajánlatkérő a tárgyalás(ok) megkezdését megelőzően elbírálja az ajánlattételi határidő lejártáig szabályszerűen benyújtott első ajánlatot – szükség szerint a Kbt. 71. § megfelelő alkalmazásával. Ezzel kapcsolatban Ajánlatkérő felhívja az ajánlattevő figyelmét a Kbt. 89. § (a) pontjában foglaltakra, amely szerint az ajánlat a tárgyalások megkezdését megelőzően érvénytelennek minősül, ha az ajánlat olyan okból érvénytelen, amellyel kapcsolatban a tárgyalások során vagy hiánypótlás keretében nincs lehetőség az ajánlat megfelelővé tételére. Ajánlatkérő minden egyes tárgyalásról jegyzőkönyvet készít, és azt a tárgyalás befejezését követő két munkanapon belül minden, az adott tárgyaláson részt vett ajánlattevőnek alá kell írnia, és részükre egy példányt az EKR-en keresztül két munkanapon belül meg kell küldeni. Ajánlatkérő a tárgyalások lezárásaként az Ajánlattevőt egy végleges ajánlat EKR-en keresztül történő benyújtására hívja fel.”

Az ajánlattételi felhívás III.2.4) pontja szerint az ajánlati kötöttség minimális időtartama 1 hónap volt az ajánlattételi határidő lejártától számítva.

A IV.2) további információk pont 9. alpontja szerint:

„9. Valamennyi órában megadott idő/határidő helyi idő szerint értendő. Jelen felhívás III.2.4) pontjában meghatározott ajánlati kötöttség tényleges időtartama a Kbt. 87. § (4) bek. előírása szerinti, annak kezdetétől számított 30 nap.”

7. A 2019. október 24-i ajánlattételi határidőig a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. benyújtotta ajánlatát mindhárom részre vonatkozóan. Az ajánlati ára az 1. részre 29.900.000.-Ft, a 2. részre 51.500.000.-Ft, a 3. részre 3.780.000.-Ft volt. A bontási jegyzőkönyv nem tartalmazta a szerződések teljesítésére rendelkezésre álló fedezet összegét.

8. Az ajánlatkérő és a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. 2019. november 6-án tárgyalást tartottak a műszaki követelményekkel és a szerződéses feltételekkel kapcsolatosan felmerült nyitott kérdések tisztázására.

9. Az ajánlatkérő 2019. december 12-én felhívta a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-t a végleges ajánlata megtételére.

10. A 2019. december 19-i ajánlattételi határidőig a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. benyújtotta végleges ajánlatát mindhárom részre vonatkozóan. Az ajánlati ára változatlan volt, az 1. részre 29.900.000.-Ft, a 2. részre 51.500.000.-Ft, a 3. részre 3.780.000.-Ft. A bontási jegyzőkönyvben az ajánlatkérő megadta a rendelkezésre álló anyagi fedezet összegét részenként:

1. rész: 3.000.000.-Ft, 2. rész: 50.000.000.-Ft, 3. rész: 1.800.000.-Ft

11. Az ajánlatkérő 2019. december 19-én a Kbt. 69. § (4) bekezdése alapján felhívta a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-t az előírt igazolási módoknak megfelelő igazolások benyújtására, aminek az ajánlattevő határidőben eleget tett.

12. Az ajánlatkérő 2020. január 16-án felhívta a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-t a Kbt. 70. § (2) bekezdése alapján az ajánlatának 2020. február 17-ig történő fenntartására. A MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. az ajánlatát mindhárom rész tekintetében fenntartotta 2020. február 17-ig.

13. Az ajánlatkérő 2020. január 24-én hiánypótlásra hívta fel a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-t, aki a hiánypótlást határidőben teljesítette.

14. Az ajánlatkérő 2020. február 14-én felhívta a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-t a Kbt. 70. § (2) bekezdése alapján az ajánlatának 2020. március 18-ig történő fenntartására. A MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. az ajánlatát mindhárom rész tekintetében fenntartotta 2020. március 18-ig.

15. Az ajánlatkérő 2020. március 13-án felhívta a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-t az ajánlatának 2020. május 17-ig történő fenntartására. A MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. az ajánlatát mindhárom rész tekintetében fenntartotta 2020. május 17-ig.

16. A MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. 2020. április 9-én közölte az ajánlatkérővel, hogy a forint/euró árfolyam ingadozás miatt a 2020. május 17-én lejáró ajánlati kötöttségét a továbbiakban nem tudja fenntartani, csak abban az esetben, ha korrigálhatja az egységárait, vagy áttérhet euró alapú ajánlattételre. Kérte az ajánlatkérőt, hogy fejtse ki álláspontját a lehetséges szerződéskötéssel kapcsolatban, vagy tegye meg a szükséges lépéseket a módosított ajánlat megtételének lehetőségére.

2020. április 14-én kérte az ajánlatkérőt, hogy a 2020. április 9-i kérelmét tekintse tárgyalannak, azt a bírálat során ne vegye figyelembe.

17. Az ajánlatkérő 2020. május 14-én felhívta a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-t az ajánlatának 2020. július 16-ig történő fenntartására. A MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. az ajánlatát mindhárom rész tekintetében fenntartotta 2020. július 16-ig.

18. Az ajánlatkérő 2020. július 13-án felhívta a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-t az ajánlatának 2020. augusztus 15-ig történő fenntartására. A MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. az ajánlatát mindhárom rész tekintetében fenntartotta 2020. augusztus 15-ig.

19. Az ajánlatkérő 2020. augusztus 12-én felhívta a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-t az ajánlatának 2020. október 14-ig történő fenntartására. A MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. az ajánlatát mindhárom rész tekintetében fenntartotta 2020. október 14-ig.

20. Az ajánlatkérő 2020. október 12-én felhívta a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-t az ajánlatának 2020. november 13-ig történő fenntartására. A MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. az ajánlatát mindhárom rész tekintetében fenntartotta 2020. november 13-ig.

21. Az ajánlatkérő 2020. november 11-én felhívta a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-t az ajánlatának 2020. december 13-ig történő fenntartására. A MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. az ajánlatát mindhárom rész tekintetében december 2020. december 13-ig.

22. Az ajánlatkérő 2020. december 12-én készítette el az összegezést és 2020. december 14-én töltötte fel az EKR felületére. Az összegezés szerint az eljárás 1. és 3. része eredménytelen lett, mivel a beérkezett ajánlat magasabb volt a rendelkezésre álló fedezetnél.

Az eljárás 2. része eredményes lett, a nyertes ajánlattevő a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. lett. A szerződéskötési moratórium kapcsán az összegezés a következő további információt tartalmazta:

„Tekintettel arra, hogy az eljárás 2. részében egyetlen ajánlatot nyújtottak be, a szerződés a moratórium lejártát megelőzően megköthető.”

23. Az ajánlatkérő és a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. a közbeszerzési eljárás 2. részére vonatkozó szerződést 2021. január 18-án kötötték meg.

24. A közbeszerzési eljárás eredményéről szóló 2021. február 2-án feladott tájékoztató az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2021/S 025-062547 számon jelent meg 2021. február 5-én. A hirdetmény szerint az eljárás 1. és 3. részét eredménytelennek minősítették, a 2. részben a szerződés odaítélésre került, a nyertes ajánlattevő a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft lett.

A hivatalbóli kezdeményezés

25. A Közbeszerzési Hatóság Elnöke 2021. március 2-án nyújtotta be a hivatalbóli kezdeményezését a Kbt. 152. § (1) bekezdés a) pontja alapján az ajánlatkérő tárgyi közbeszerzési eljárása ellen.

26. Előadta, hogy 2021. február 8-án a Közbeszerzési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) Hirdetménykezelési és Statisztikai Főosztálya (a továbbiakban: KH HSF) a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről szóló 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet (a továbbiakban: MvM

rendelet) 12. § (7) bekezdése, valamint a hirdetések vizsgálata kapcsán a Döntőbizottság jogorvoslati eljárásának hivatalbóli kezdeményezéséről szóló 3/2020. számú elnöki utasítás 2.1-2.2 pontja alapján – KÉ-1092/2021. iktatási számon megküldött, “Tájékoztató az eljárás eredményéről – Emelő beszerzés” megnevezésű hirdetés ellenőrzése során észlelték alapján – az alábbiakról adott tájékoztatást:

- A vitatott közbeszerzési eljárás ajánlati felhívásában az ajánlatkérő ajánlattételi határidőként 2019. augusztus 6. 10:00 időpontot jelölt meg, mely határidő az eljárás során nem került módosításra.

- Az ajánlatkérő a részvételi jelentkezésről szóló összegezését 2019. szeptember 19-én, míg az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezését 2020. december 14-én tette közzé, mely szerint az eljárás 1. és 3. része eredménytelen lett, míg a 2. rész esetében egy érvényes ajánlat érkezett, a szerződés megkötésére 2021. január 18-án került sor.

Az összegezés arra vonatkozóan nem tartalmazott indokolást, hogy az ajánlattételi határidő és az összegezés megküldésének időpontja között miért telt el hosszabb idő (2019. december 19.-2020. december 14.).

27. A HSF eredménytájékoztató ellenőrzése során kiküldött hiánypótlási felhívására tekintettel az alábbi nyilatkozatot tette az ajánlatkérő: „Jelen eljárás a Millenniumi Földalatti és a Fogaskerekű vasút járművek prototípusának és sorozatgyártásának megvalósíthatósági tanulmánya, előzetes elvi típusengedély dokumentációja és hatósági engedélye, valamint a főterv és tenderdokumentáció elkészítésére, továbbá az új járművek fogadási feltételeit biztosító eszközbeszerzések tárgyú projekt része. A projekt megvalósítására az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) kötött vissza nem térítendő támogatásról szóló Támogatási Szerződést (TSZ) a BKV Zrt-vel. A projektben érintett eljárások tapasztalatai alapján a TSZ módosítása vált szükségessé, melyre – annak ellenére, hogy a BKV Zrt. a szükséges kezdeményezéseket időben megkezdte – a tervezett időpontnál csak később kerülhetett sor. Ezen felül a projektben részes eljárások döntéseinek időbeli összehangolásával lehetett csak a lezáró döntést meghozni.

28. A jogszabályi háttér körében hivatkozott a 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésére, a Kbt. 2. § (1), (4) bekezdésére, a Kbt. 70. § (1) bekezdésére, a Kbt. 70. § (2) bekezdésére, a Kbt. 87. § (4), (6), (7) bekezdéseire, valamint a Kbt. 131. § (6) bekezdésére.

29. A kezdeményezés indokaként ismertette az ajánlatkérő közbeszerzési eljárását.

A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő eljárása nem volt összhangban a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatával. A Kbt. 70. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek kötelessége lett volna a beérkezett ajánlatot a lehető legrövidebb időn belül elbírálni, ugyanakkor az ajánlat elbírálásáról szóló összegezés megküldésére az ajánlattételi határidőt követő közel 12 hónappal később került csak sor, vagyis a bírálat tényszerűen elhúzódott, még hozzá kirívó mértékben.

A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint az eljárás elhúzódása tárgyában nem fogadható el az ajánlatkérő érvelése, mivel a Kbt. 70. § (2) bekezdésének kógens szabályozása az ott szabályozott maximális időtartam (azaz jelen esetben összesen legfeljebb kilencven nap) megtartása tekintetében kimentést nem ismer.

A hivatalbóli kezdeményező hivatkozott a Közbeszerzési Döntőbizottság D.2/13/2021. számú határozatára.

30. A fentiek alapján a hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint az első kezdeményezési elemben foglaltak alapján az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 70. § (1) bekezdés első mondatát, míg a második kezdeményezési elem kapcsán a Kbt. 70. § (2) bekezdését.

31. A jogsértés megtörténtének időpontja az első kezdeményezési elem tekintetében 2020. március 19., a maximálisan figyelembe vehető ajánlati kötöttségi időtartam lejártát követő nap. A második kezdeményezési elem kapcsán 2020. március 13., az ajánlati kötöttség hatvan napon túli meghosszabbítására irányuló ajánlatkérői felhívás napja.

A jogsértésről történő tudomásszerzés időpontja: 2021. február 8., a KH HSF feljegyzése megküldésének időpontja.

A fentiek alapján a jogorvoslatra nyitva álló határidő: 2021. április 9.

32. A fentiekben részletezett tényállás alapján a Kbt. 149. § (1) bekezdés e) pontjára figyelemmel kérte a Közbeszerzési Döntőbizottságot, hogy a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján állapítsa meg a Kbt. 70. § (1) és (2) bekezdésének a megsértését, és alkalmazza a Kbt. 165. § (3) bekezdés szerinti jogkövetkezményt.

Mellékelte a kezdeményezésben hivatkozott iratokat.

Az ajánlatkérő észrevétele

33. Az ajánlatkérő az észrevételében a jogsértés hiányának a megállapítását kérte.

34. A Kbt. 70. § (1) bekezdésével kapcsolatban előadta, hogy a Kbt. nem határozza meg, mit ért a „lehető legrövidebb” időtartam alatt, azt nem számszerűsíti. A „lehető legrövidebb” kitétel a magyar nyelv általános értelmezés szabályai szerint a lehetőségekhez (körülményekhez) képest legrövidebb időt jelenti. Álláspontja szerint az ajánlatkérő a körülményekhez képest a lehető legrövidebb időn belül bírált, erre figyelemmel nem sérült a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első fordulata, azaz nem valósult meg a kezdeményező által vélelmezett jogsértés.

Hangsúlyozta, hogy nem is sérülhetett a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első fordulata, mivel a „lehető legrövidebb” kitétel kvázi egy szubjektív kategória (nem számszerűen, napban vagy hónapban meghatározott időintervallum, hanem valamely körülmény(ek)től függ annak megítélése).

(E körben megjegyezte, hogy azt sem határozza meg a Kbt., hogy mi minősül kirívó mértékű elhúzódnak, ez egy belső útmutatásban – a Döntőbizottság jogorvoslati eljárásának hivatalbóli kezdeményezéséről szóló 3/2020. számú elnöki utasítás 2.1-2.2 pontjai körében – került csupán rögzítésre, ami nem áll az ajánlatkérők rendelkezésére, így annak ismerete és következetes betartása nem várható el alappal az ajánlatkérők részéről. Mindazonáltal álláspontja szerint az eljárás kirívó elhúzódnásáról nem beszélhetünk.)

35. A Hatóság álláspontjával kapcsolatban, amely szerint az ajánlatkérő érvelése nem elfogadható a TSZ módosításával, a projektben részes eljárások döntéseinek időbeli összehangolásával összefüggésben, kiemelte, hogy sem az összegezésnek, sem az eljárás eredményéről szóló tájékoztatónak nem kötelező tartalmi eleme annak a bemutatása, hogy mely körülmények nyomán került sor az eljárás lezárására az adott időpontban.

Ennek ellenére az ajánlatkérő a Közbeszerzési Hatóság Hirdetménykezelési és Statisztikai Főosztályának a kért indokot megadta, biztosítva a Hatóságot az ajánlatkérő együttműködési szándékáról, és jogkövető magatartásáról.

Sajnálatos módon azonban eleve irreleváns volt az, hogy az ajánlatkérő mit ad elő a Közbeszerzési Hatóság Hirdetménykezelési és Statisztikai Főosztályának kérdésére, hiszen a Hatóság megítélése szerint a Kbt. kógens szabályozása „kimentést nem ismer”.

Az ajánlatkérő a „Multifunkciós tehergépjárművek beszerzése” tárgyú közbeszerzési eljárással összefüggésben megindult D.2/2021. ügyben (ahol a megállapított jogsértés egyezik a jelen ügyben vélelmezett jogsértéssel) részletesen, több beadványban kifejtve előadta, hogy mely körülmények vezettek a bírálat esetleges elhúzódására, ugyanakkor azt tapasztalta, hogy ezek érdemben nem kerültek vizsgálatra, hanem figyelmen kívül maradtak a határozathozatal során.

36. A Kbt. 70. § (2) bekezdése tekintetében előadta, hogy az eddigi joggyakorlat is következetes volt a tekintetben, hogy a Kbt. 70. § (2) bekezdése szerinti kötöttség-hosszabbítást követően a felek konszenzussal is kiterjeszthetik a kötöttséget. [Ennek kapcsán hivatkozott a D.695/33/2016. sz. határozatra, melyben a Döntőbizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Kbt.-ben meghatározott ajánlati kötöttség jogintézményének keretein kívül, a közbeszerzési eljárás eredményes befejezése érdekében az ajánlatkérő és az ajánlattevők konszenzust alakíthatnak ki, biztosítva ezzel a jogszerű szerződéskötés lehetőségét. A D.32/15/2019. sz. határozatában pedig a Döntőbizottság hangsúlyozta, hogy „az ajánlati kötöttség kógens jogintézményének keretein kívül, a közbeszerzési eljárás eredményes befejezése érdekében az ajánlatkérő és az ajánlattevők megállapodásukkal lehetővé tehetik a közbeszerzési szerződés megkötését”.]

Ez a lehetőség nem változott a Kbt. 2021. február 1-jei módosításával sem: 2021. február 1-jével a Kbt. 70. § egy (2a) bekezdéssel egészült ki, ami lehetővé teszi az ajánlati kötöttség fenntartását 180 napon (6 hónapon!) túl is.

37. Az említett Kbt.-módosítás indokolása ugyan felveti a bírálat elhúzódásának a problémáját, de azt abban látta a jogalkotó, hogy ha a nyertes nem tartja fenn az ajánlatát, akkor drágább ajánlatot tevővel kell szerződnie az ajánlatkérőnek, ami nyilván a hatékony közpénz-felhasználás ellen hat.

Az említett indokolás szerint „A 70. § (2a) bekezdése beillesztésének indoka, hogy a közbeszerzési eljárások során gyakran merül fel a bírálat elhúzódásának problémája. Ilyen esetben bizonyos ajánlattevők vagy részvételre jelentkezők már nem mindig képesek az eredeti ajánlatuk fenntartására, amely egyes ajánlattevők visszalépését vagy a szerződés későbbi módosításának szükségességét vonhatja maga után. Ezzel előfordulhat, hogy végső soron az eljárás elhúzódása rosszabb szerződéses feltételeket eredményez az ajánlatkérők számára, és az időben kiszámíthatatlanság a gazdasági szereplők számára is nehezen kezelhető kockázatot jelent. A közpénzek hatékony felhasználása és a közbeszerzés más alapelvei szempontjából különösen problémás eset, ha az értékelési

szempontok alapján legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő lép vissza az eljárásból a bíráló indokolatlan elhúzódása miatt és az ajánlati kööttség lejártát követően nem tartja fenn az ajánlatát.”

Kiemelte, hogy jelen esetben erről szó sincs: jelen eljárás 2. részében egyetlen ajánlat érkezett, így fenn sem állt annak a veszélye, hogy az értékelési szempontok alapján legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő visszalépjen az eljárásból a bíráló esetleges elhúzódása miatt, és ne a legkedvezőbb ajánlattevővel kerüljön a szerződés megkötésre ennek következtében.

Hangsúlyozta, hogy a nyertes ajánlattevő fenntartotta a kööttségét, ennek alapján a szerződést is megkötötte, annak aláírásától nem zárkozott el azon az alapon, hogy a kööttségét már nem tartja fenn.

Ez megfelel a következetes joggyakorlatnak (és a 2021. február 1-jei Kbt.-módosítás mögött húzódó jogalkotói célnak is), figyelemmel arra, hogy a Kbt.-ben meghatározott ajánlati kööttség jogintézményének keretein kívül, a közbeszerzési eljárás eredményes befejezése érdekében az ajánlatkérő és az ajánlattevők konszenzust alakíthatnak ki, biztosítva ezzel a jogszerű szerződéskötés lehetőségét.

38. A hivatalbóli kezdeményező által hivatkozott a Döntőbizottság D.2/13/2021. iktatószámú döntése kapcsán előadta, hogy az említett döntés nem tekinthető „precedens-értékűnek”, ugyanis az még nem állta ki a bírósági felülvizsgálat próbáját.

Másfelől a Döntőbizottság D.2/13/2021. iktatószámú döntése egyedi, az ajánlatkérő egyetlen olyan határozatot sem talált, melyben a Kbt. 70. § (1) bekezdés megsértését állapította volna meg a Döntőbizottság a Kbt. 70. § (2) bekezdésére figyelemmel.

Az eljárás eredményéről szóló tájékoztatókat áttekintve számtalan olyan esetet találhatunk más ajánlatkérők vonatkozásában, ahol az eljárás megindítását követő évben került sor az eljárás tényleges lezárására, mégsem indult hivatalbóli jogorvoslat a Kbt. 70. § (1) bekezdés megsértése körében.

39. Mindezek alapján egy meglehetősen újkeletű jogalkalmazói elvárás látszik körvonalazódni, amely majd most fog ismertté válni az ajánlatkérők között.

Erre figyelemmel, amennyiben jogsértést is állapít meg a Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben, kérte a bíróság kiszabásának mellőzését, és helyette figyelmeztetés alkalmazását, ami mintegy iránymutatásul is fog szolgálni a joggyakorlat számára.

40. Összefoglalva: az ajánlatkérő a kezdeményezés által jogsértésként megjelölt, a Kbt. 70. § (1) bekezdés első mondatát nem sértette meg. Az ajánlatkérő mindvégig a felelős és hatékony közpénzfelhasználás elvét szem előtt tartva, és jogkövető magatartást tanúsítva járt el a jogorvoslattal érintett eljárás során. A tárgyi eljárás során semmiféle érdeksérelem nem következett be, a Kbt. 70. § (1) bekezdés első mondata mögött húzódó jogalkotói szándék sem sérült. Ezen felül a Kbt. 70. § (1) bekezdés első mondata szerinti tételes jogi rendelkezés sem került megsértésre, mivel az ajánlatkérő a körülményekhez képest a lehető legrövidebb időn belül befejezte a bírálót, és kötötte meg a szerződést, a nyertes ajánlattevő kööttségének fenntartása mellett.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

41. Az ajánlatkérő a 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése alapján a Kbt. Második Része szerinti hirdetménnyel induló tárgyalásos eljárását 2019. június 17. napján indította meg, ekkor adta fel a részvételi felhívását, melyre tekintettel a Döntőbizottság az e napon hatályos jogszabályi rendelkezések alapján folytatta le a vizsgálatot.

42. A Döntőbizottság a kezdeményezés vizsgálata alapján a jogsértést az alábbi indokokra tekintettel megállapította az ajánlatkérővel szemben.

A hivatalbóli kezdeményező kettő kezdeményezési elem terjesztett elő, egyrészt a Kbt. 70. § (1) bekezdésének, másrészt a Kbt. 70. § (2) bekezdésének ajánlatkérő általi megsértését állította. A Kbt. 3. § 16. pontja szerint a Kbt. alkalmazásában kérelmi elem a Döntőbizottsághoz benyújtott jogorvoslati kérelemnek az az elkülöníthető része, amely tartalmazza a jogsértőnek vélt kérelmezetti eljárási cselekményt, magatartást, döntést vagy mulasztást a megsértett jogszabályi rendelkezés(ek) megjelölésével, valamint a Döntőbizottság döntésére irányuló indítványt és annak indokait, azzal, hogy a kérelmező ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének érvénytelenségét megállapító ajánlatkérői döntés vitatása egy kérelmi elemet képez, kivéve, ha valamely érvénytelenségi okhoz egyéb jogkövetkezmény is fűződik.

A Döntőbizottság a fenti rendelkezés és a kezdeményező irat alapján megállapította, hogy a kezdeményezés egy kérelmi elemet tartalmazott, tekintettel arra, hogy a hivatalbóli kezdeményező azt az egy jogsértőnek vélt magatartást jelölte meg, hogy az ajánlatkérő a bírálatot kirívó mértékben elhúzta és ezzel túllépte a bírálat befejezésére irányadó maximális időtartamot.

43. A hivatalbóli kezdeményezésre irányadó jogszabályi rendelkezések a következőket mondják ki:

A nemzeti jog:

A közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése szerint a közszolgáltatói szerződések megkötésére irányuló közbeszerzési eljárásokra a Kbt. Második fejezetének szabályait az e rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A Kbt. 70. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. Az ajánlatkérő a 69. §-tól eltérően az ajánlatok bírálata és értékelése nélkül meghozhatja az eljárás eredménytelenségéről szóló döntést, ha az adott eljárásban végleges árajánlatok mindegyike meghaladja a – 75. § (4) bekezdésének megfelelően igazolt – rendelkezésre álló anyagi fedezet összegét. Ha az ajánlatkérő nem végzi el az ajánlatok bírálatát, az eredménytelen eljárásra tekintettel az ajánlatkérő nem élhet a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás indításának lehetőségével a 98. § (2) bekezdés a) pontja szerint. Az ajánlatkérő a 69. §-tól eltérően az ajánlatok bírálata és értékelése nélkül meghozhatja az eljárás eredménytelenségéről szóló döntést akkor is, ha az eljárás eredménytelensége a 75. § (2) bekezdés e) pontján alapul.

(2) Ha az ajánlatkérő az elbírálatást nem tudja olyan időtartam alatt elvégezni, hogy az ajánlattevőknek az eljárást lezáró döntésről való értesítésére az ajánlati kötöttség fennállása

alatt sor kerüljön, felkérheti az ajánlattevőket ajánlataiknak meghatározott időpontig történő további fenntartására, *az ajánlati kööttség kiterjesztése azonban nem haladhatja meg az ajánlati kööttség lejártának eredeti időpontjától számított hatvan napot*. Ha az ajánlattevő az ajánlatkérő által megadott határidőben nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy ajánlatát az ajánlatkérő által megjelölt időpontig fenntartja. Ha valamelyik ajánlattevő az ajánlatát nem tartja fenn, az ajánlati kööttség lejártának eredeti időpontját követően az eljárás további részében az értékelés során ajánlatát figyelmen kívül kell hagyni.

A Kbt. 87. § (4) bekezdése szerint a tárgyalásos eljárásban az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához *a tárgyalások befejezésének időpontjától van kötve*. Az ajánlati kööttség időtartamát az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívásban nem határozhatja meg annak kezdetétől (a tárgyalások befejezése) számított harminc – építési beruházás esetén, valamint ha a közbeszerzési eljárást külön jogszabályban előírt folyamatba épített ellenőrzés mellett folytatják le hatvan – napnál későbbi időtartamban.

A Kbt. 87. § (6) bekezdése alapján az ajánlatkérő, ha az eljárást megindító vagy meghirdető felhívásban jelezte, hogy fenntartja ennek a lehetőségét, az első ajánlatok beérkezését követően dönthet úgy, hogy nem tart tárgyalást, hanem a benyújtott ajánlatok bírálatával és értékelésével befejezi az eljárást. Ebben az esetben döntéséről haladéktalanul értesíti az ajánlattevőket, az ajánlattevő ajánlati kööttsége az értesítés ajánlatkérő általi megküldésével áll be, az ajánlatkérő által – a (4) bekezdésben foglalt maximális időtartamok alkalmazásával – meghatározott időre.

(7) Tárgyalásos eljárásban kötelező végleges ajánlat benyújtása, amennyiben az ajánlatkérő nem él a (6) bekezdésben foglalt lehetőséggel.

A Kbt. 131. § (6) bekezdése szerint az ajánlatkérő a szerződést az ajánlati kööttség (5) bekezdés szerinti időtartama alatt köteles megkötni. Ha e törvény másként nem rendelkezik, nem köthető meg azonban a szerződés az írásbeli összegezés – ha az összegezés javítására kerül sor és az eljárás eredményességére, az ajánlat érvényességére vagy az értékelés eredményére vonatkozó adat módosul, a módosított összegezés – megküldése napját követő tíz napos időtartam lejártáig, a 115. § szerinti eljárás esetén az írásbeli összegezés megküldése napját követő öt napos időtartam lejártáig.

A közösségi jog

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014. február 26-i 2014/25/EU IRÁNYELVE (a továbbiakban: 2014/25/EU irányelv) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről rendelkezései szerint:

Preambulum (89) Az eljárások gyorsítása és hatékonyabbá tétele érdekében a közbeszerzési eljárásokban való részvételre a lehető legrövidebb határidőket kell megállapítani, anélkül azonban, hogy indokolatlan akadályokat állítanának az egész belső piac gazdasági szereplői és különösen a kkv-k hozzáférése elé. Ezért szem előtt kell tartani, hogy az ajánlatok és a részvételi jelentkezések beérkezési határidejének meghatározásakor a közszolgáltató ajánlatkérőnek figyelembe kell vennie különösen a szerződés összetettségét és az ajánlatok elkészítéséhez szükséges időt, még abban az esetben is, ha emiatt a határidők hosszabbak lesznek az ezen irányelvben megállapított minimumoknál.

Másrészt viszont az elektronikus tájékoztatási és kommunikációs eszközök használata – különösen, ha a közbeszerzési dokumentumok összességét elektronikus úton bocsátják a gazdasági szereplők, a részvételre jelentkezők és az ajánlattevők rendelkezésére –, valamint az elektronikus úton folytatott kommunikáció fokozza az átláthatóságot, és idő takarítható meg vele. Ezért rendelkezni kell a nyílt közbeszerzési eljárásokra vonatkozó minimális határidők csökkentéséről, mégpedig a közbeszerzésről szóló megállapodásban foglalt szabályoknak megfelelően és azzal a feltétellel, hogy azok összeegyeztethetők legyenek az uniós szinten meghatározott konkrét adatátviteli móddal. Ezenkívül a közszolgáltató ajánlatkérőknek lehetőséget kell kapniuk arra, hogy még jobban lerövidítsék a nyílt eljárásokban az ajánlatok beérkezésére megszabott határidőt olyan esetekben, amikor valamely sürgősségi helyzetben a nyílt eljárásokra vonatkozó rendes határidők ugyan nem tarthatók, viszont lehetőség van rövidített határidős nyílt eljárás lebonyolítására. Kizárólag kivételes körülmények között, amikor az érintett közszolgáltató ajánlatkérő által előre nem látható és neki fel nem róható események előidézte rendkívül sürgős helyzetben még rövidített határidőkkel sincs mód rendes eljárás lefolytatására, engedélyezhető a közszolgáltató ajánlatkérők számára – amennyiben feltétlenül szükséges –, hogy felhívás nélküli tárgyalásos eljárás keretében ítélik oda a szerződéseket. Ilyen eset állhat elő olyankor, amikor természeti katasztrófa következtében azonnali intézkedésre van szükség.

IV. FEJEZET

Általános elvek

36. cikk

A beszerzés alapelvei

(1) A közszolgáltató ajánlatkérőknek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmódban kell részesíteniük, továbbá átlátható és arányos módon kell eljárniuk.

A beszerzés nem alakítható át azzal a szándékkal, hogy az kikerüljön ezen irányelv hatálya alól, vagy mesterségesen korlátozza a versenyt. Akkor tekintendő úgy, hogy fennáll a verseny mesterséges korlátozásának esete, ha azzal a szándékkal döntöttek a beszerzés adott kialakításmódja mellett, hogy ezzel egyes gazdasági szereplők méltánytalan előnyhöz jussanak, vagy ilyen hátrányt szenvedjenek.

44. A jelen közbeszerzés vonatkozásában irányadó kógens Kbt. és a 2014/25/EU irányelv fenti rendelkezései alapján, a közszolgáltató ajánlatkérők esetében a cél az eljárások gyorsítása és hatékonyabbá tétele, a verseny mesterségesen nem korlátozható. Ennek megfelelően a Kbt. előírja, hogy az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. A bírálat időtartama tekintetében a Kbt. 70. § (2) bekezdése szolgál támpontul. E szerint az ajánlatkérő a bírálatot főszabályként az ajánlati kötöttség időtartama alatt végzi el, ha az elbírálást nem tudja olyan időtartam alatt elvégezni, hogy az ajánlattevőknek az eljárást lezáró döntésről való értesítésére az ajánlati kötöttség fennállása alatt sor kerüljön, felkérheti az ajánlattevőket ajánlataiknak meghatározott időpontig történő további fenntartására, az ajánlati kötöttség kiterjesztése azonban *nem haladhatja meg az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontjától számított hatvan napot.*

A tárgyalásos eljárás tekintetében az ajánlati kötöttségről a Kbt. 87. § (4) bekezdése rendelkezik.

A szerződés megkötésének szabályait a Kbt. 131. §-a rögzíti, amelynek során az ajánlatkérőnek figyelemmel kell lennie a szerződéskötési tilalmi időszakra, e

rendeletek azonban nem érintik az ajánlatkérőnek a Kbt. 70. § (1) bekezdésében rögzített azon kötelezettségét, hogy az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni.

Az ajánlatkérő az ajánlattevőket nem hagyhatja bizonytalanságban, az ajánlattevők a kapacitásaikról, azok lekötéséről a közbeszerzési eljárás kiszámítható feltételei alapján dönthetnek, az ajánlatkérő a bírálatot a Kbt. szabályozásának megfelelően köteles elvégezni.

45. A közbeszerzési szerződésmódosításokkal kapcsolatos tényállás tekintetében, azonban a közbeszerzési eljárásban a versenyfeltételek biztosítása, a lényeges feltétel módosítás körében a Kúria a Kfv.VI.38.008/2018/6. számú ítéletében kimondta:

„(47) A módosítással a felek az eredeti szerződéses feltételtől lényegesen eltérő érdemi feltételt határoztak meg, hiszen ha a módosítás szerinti teljesítési véghatáridőt határozta volna meg a felperes közbeszerzési eljárás megindításakor, akkor az eredetileg részt vett ajánlattevőkön kívül más ajánlattevő is részt vehetett volna, illetve a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat is nyerhetett volna.

(48) Az eljárás megnevezésében megjelölt dátum nem tekinthető csupán technikai információnak. Abban nem véletlenül szerepel, a 2016. év éppen azt jelzi, hogy a beszerzési igény a 2016-ban merült fel, azt még abban az évben, és nem 2017-ben kell teljesíteni.”

46. A konkrét esetben az ajánlatkérő az ajánlati kötöttség minimális időtartamáról a részvételi felhívás IV.2.6) pontjában, illetve az ajánlattételi felhívás III.2.4) pontjában rendelkezett, amely a Kbt. 87. § (4) bekezdése szerint az ajánlattételi határidő lejártától számított 1 hónapban került meghatározásra. *Az ajánlati kötöttség kezdete a tárgyalásos eljárásra tekintettel a tárgyalások befejezésének időpontja volt*, azonban a Kbt. 87. § (7) bekezdése alapján végleges ajánlatot kellett benyújtani, mivel az ajánlatkérő nem élt a (6) bekezdésben foglaltakkal. Ebből következően a végleges ajánlattételi határidő a 2019. november 6. napján megtartott tárgyalásra is figyelemmel 2019. december 19. volt. Ezen ajánlattételi határidőt követő 30 nap volt az ajánlati kötöttség időtartama.

Az ajánlatkérőnek főszabály szerint tehát ezen időtartam alatt – 2019. december 19-től számítottan 30 napon belül – a Kbt. 70. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 70. § (1) bekezdése alapján a bírálatot el kellett végeznie.

Az ajánlatkérő az ajánlati kötöttséget ugyan meghosszabbíthatta, ennek időtartama azonban az irányadó Kbt. 70. § (2) bekezdése értelmében a bírálat szempontjából az eredeti ajánlati kötöttség (jelen esetben 2019. december 19.) lejártának napjától számított hatvan napot nem haladhatta meg. Ehhez képest az ajánlatok bírálatáról szóló összegezést az ajánlatkérő 2020. december 12-én hozta meg és 2020. december 14-én töltötte fel az EKR felületére.

Az ajánlatkérő a közbeszerzési igényét 2019. évre tervezte, amely azt jelzi, hogy a beszerzési igénye 2019. évben merült fel, melyet 2020-ban kellett teljesíteni, és nem 2021. évre kellett az ajánlattevő számára valamennyi rész tekintetében a kapacitásait lekötöni.

47. Az ajánlatkérő a jelen közbeszerzési eljárás vonatkozásában tartozik igazolni a kivételes körülmények fennállását. A kógens Kbt. alapján az ajánlatkérőnek a szubjektív kategóriára, a Döntőbizottság eltérő tényállás alapján hozott joggyakorlatára vonatkozó érvelése nem elfogadható.

Az ajánlatkérő általánosságban hivatkozott más ajánlatkérők gyakorlatára, erre vonatkozóan azonban bizonyítékokat nem nyújtott be, továbbá az ajánlatkérőnek a jogorvoslat tárgyát képező közbeszerzési eljárásban kell igazolnia a jogszerű eljárását.

48. Az ajánlatkérő a támogatási szerződésre, a támogatási szerződés módosításának elhúzóására is hivatkozott.

Az ajánlatkérő azonban a támogatási szerződést fél évvel a jelen közbeszerzési eljárás megkezdése előtt, 2018. december 28-án megkötötte, az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás feltételrendszerének meghatározása során a támogatási szerződésből adódó feladatokkal számolhatott.

49. Ugyancsak a közbeszerzési szerződések módosításának jogszerűségével kapcsolatban, azonban a közbeszerzési eljárás feltételeinek meghatározása kapcsán az ajánlatkérő kockázatával foglalkozik a Kúria a következő ítéletében:

Kúria Kfv.VI.37.948/2019/5. számú ítélete:

„[28] Az ajánlati kötöttség beálltának időpontja és a szerződéskötés időpontja valóban két egymástól eltérő időpont, amelyek között jelentős időbeli eltérés lehet. Ez azonban nem változtat azon, hogy az ajánlatkérő kockázata körébe tartozik a teljesítési határidő meghatározása. *Az ajánlatkérőt terhelő kellő gondosság a szerződéskötési időpontra is vonatkozik. Közömbös, hogy ezt az ajánlatkérő mely okoknál fogva mérte fel tévesen.*

Szerződésmódosításra ugyanis csak akkor kerülhet sor jogszerűen, ha azt olyan körülmények indokolják, amelyet kellő gondossággal sem lehetett előre látni. Túl azon, hogy a felperes a szerződés későbbi időpontban való megkötésére a szerződésmódosítást indokoló körülmények körében ugyancsak nem hivatkozott, az egyébként sem alapozhatta volna meg a szerződésmódosítás jogszerűségét, mert a szerződéskötés időpontjának kalkulálása is az ajánlatkérő felelőssége. Az ajánlati kötöttség valóban beáll az ajánlatélteli határidő lejártával, de ez nem mentesíti a felperest a Kbt. rendelkezéseinek megtartása alól. Ha a felhívásban – a kellő gondosságot nélkülözve – hibásan méri fel a szerződéskötés időpontját, és erre figyelemmel a teljesítési határidőt, akkor annak következményeit viselnie kell, tévedését nem korrigálhatja szerződésmódosítással.”

50. Az ajánlatkérő a konkrét esetben tévesen mérte fel a szerződéskötés időpontját, amelynek kimentése az ajánlatkérő által nem történt meg, az ajánlatkérő az irányadó Kbt. sérelmével járt el.

51. A Kbt. jelen közbeszerzési eljárásban irányadó rendelkezéseire tekintettel a Döntőbizottság nem fogadta el az ajánlatkérőnek a Kbt. 2021. február 1-jétől hatályos 70. § (2a) bekezdésére történt hivatkozását sem. Mindazonáltal az ajánlatkérő ajánlati kötöttségének sérelme a Kbt. 2021. február 1-jétől hatályos 70. § (2a) bekezdése alapján is fennállna, a száznolcvan napot meghaladja.

52. A Kbt. 46. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását – annak előkészítésétől az eljárás alapján kötött szerződés teljesítéséig – írásban köteles dokumentálni, a kommunikációnak a Kbt. 40. § (1) bekezdése szerint az EKR rendszerben meg kell jelennie.

Az előkészítés vonatkozásában a becsült értéken kívül adatok az EKR rendszerben nem fellelhetők, továbbá az EKR rendszer szerint 2020. január 24. és 2020. december 14. közötti időszakban semmilyen eljárási cselekmény nem történt az ajánlati kötöttség

fenntartására való ismételt felhívásokon kívül, az írásbeli összegezés megküldésére 2020. december 14-én került sor, ezáltal az ajánlati kötöttség kiterjesztése majdnem kilenc hónappal meghaladta a Kbt. 70. § (2) bekezdése alapján irányadó időtartamot.

53. A fentiek alapján a Döntőbizottság a jelen közbeszerzésre irányadó Kbt. kógens szabályozására tekintettel nem fogadta el az ajánlatkérőnek a jogorvoslati eljárásban benyújtott utólagos jogi és ténybeli érvelését és megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 70. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatát.

54. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva – a fenti indokokra tekintettel – a hivatalbóli kezdeményezés körében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján állapította meg a jogsértés megtörténtét, és a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

55. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

(4) A (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

(11) A Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

56. A Döntőbizottság a bírság kiszabását az ajánlatkérő bírálati kötelezettségének megsértésére tekintettel indokoltnak tartotta.

A bírság mértékének megállapítása során a Döntőbizottság az eset valamennyi körülményét mérlegelte.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő terhére vette figyelembe a közbeszerzés tárgyát, a jogsértés súlyát, hogy alapvető rendelkezéseket védő tételes jogszabályi rendelkezések sérelmét állapította meg az ajánlatkérővel szemben. Az ajánlatkérő terhére mérlegelte, hogy a jogsértés nem reparálható, és figyelemmel volt a fentiekben megállapított mulasztásban megnyilvánuló jogsértés hosszú időtartamára is.

Mérlegelte az ajánlatkérő terhére a közbeszerzés uniós értékhatárt meghaladó magasabb értékét, továbbá azt, hogy vele szemben ugyanabból a támogatási jogviszonyból eredő közbeszerzési eljárásokban ugyanazon jogsértések megállapítására és bírság kiszabására

került sor.

Az ajánlatkérő javára mérlegelte a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt rövidebb időtartamot, továbbá azt, hogy támogatásból megvalósult beszerzésre tekintettel a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat

Figyelembe vette azt is, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volta nem volt megállapítható.

A fenti indokok alapján a Döntőbizottság a rendelkező részben meghatározott mértékű bírság kiszabását tartotta indokoltnak.

57. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2), (5) bekezdésén alapul.

58. A Döntőbizottság az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

59. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja.

A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2021. április 30.

Pulainé Dr. Horváth Hajnalka sk.
a tanács elnöke

Bán János sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Peleskey Viktória sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapja:

1. Kezdeményező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Innovációs és Technológiai Minisztérium (kizárólag elektronikus úton)
4. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)
5. Közbeszerzési Hatóság Titkárság (kizárólag elektronikus úton)